

Тема 8.2. Абсцеси печінки.

Методичні вказівки.

Патологічний комплекс румініт – абсцеси печінки. Комплекс становить запалення передшлунків, в якому патологія рубця є первинною хворобою, і осередкову інфекцію печінки. Хворіє велика рогата худоба при промисловій відгодівлі.

Етіологія. Патологічний комплекс румініт – абсцеси печінки має специфічну етіологію. Румініт викликають такі фактори, як швидка заміна раціону з грубих кормів раціоном з великим вмістом концентратів; відгодівля тварин на раціоні з вмістом концентратів понад 75 %; травмування стінки рубця сторонніми тілами; потрапляння та укорінення бактерій, у тому числі *Bact. necrophorum*, які є причиною абсцесів печінки.

Патогенез. В умовах швидкої заміни раціонів з грубих кормів на раціони з концентрованих кормів мікроорганізми рубця виробляють надмірну кількість молочної кислоти та інших подразних речовин.

Ферментація концентратів мікроорганізмами рубця знижує рН його вмісту і є причиною тривалої дії на тканини рубця підвищеної кислотності. Довготривала безперервна або періодична дія підвищеної кислотності призводить до епітеліального акантозу (виросту епітелію слизової оболонки з подовженням міжсосочкових відростків), гіперкератозу (надмірного ороговіння) і паракератозу (ороговіння з дегенеративними процесами) епітелію слизової оболонки рубця. В ділянці сосочків слизова оболонка стає потовщеною, грубою, що призводить до злипання сосочків. Надалі всі ці подразники викликають некротичні явища в епітелії, а в деяких випадках й у власне слизовій оболонці. У ділянках з некротизованою тканиною виникають крововиливи й атрофія уражених сосочків. Такі патологічні процеси частіше помічаються в передній ділянці вентрального мішка рубця.

При недостатній кількості грубих і об'ємистих кормів у раціоні в тварин розвивається спотворення смаку, що призводить до поїдання різноманітних

сторонніх предметів, які, потрапивши в рубець, травмують його стінку. При скороченні рубця вони поступово укорінюються в слизову оболонку. Бактерії, в тому числі *Bact. necrophorum*, сприяють розвитку румініту. *Bact. necrophorum* розвиваються в травному каналі, особливо в рубці, й дуже поширені в гної відгодівельних господарств. Вони потрапляють у печінку з травного каналу по ворітній вені і викликають абсцеси печінки. Бувають випадки, коли бактерії проходять через печінку і заносяться течією крові в легені, де також можуть викликати абсцеси.

Симптоми й патолого-анатомічні зміни. Специфічних симптомів цієї складної хвороби немає, але завжди при цьому помічаються симптоми розладу функцій передшлунків, травного каналу й печінки.

Макроскопічно знаходять у вогнищах гострого румініту ділянки некрозу, набряк, крововиливи. Інколи в стінці рубця виявляються порожнини, наповнені газом.

При хронічному румініті спостерігаються відпадання сосочків, виразки, вузлики грануляційної тканини, епітеліальні вузликові потовщення і рубці. У печінці знаходять поодинокі, частіше – велику кількість абсцесів, рубців.

Перебіг і прогноз. Перебіг – хронічний. Заходи, вжиті в ранньому періоді захворювання, приводять до видужання, але при цьому затримується ріст і знижуються прирости живої маси. Таких тварин здебільшого вибраковують як економічно нерентабельних для відгодівлі.

Прогноз – обережний.

Діагноз ставлять на основі анамнезу з урахуванням складу кормового раціону, симптомів і особливо патолого-анатомічних змін.

Терапія і профілактика. Необхідно стежити за якістю приготування кормів, не допускати засмічування їх сторонніми (гострими) предметами. На концентровані корми відгодівельних тварин переводити поступово протягом двох-трьох тижнів. Концентрати у раціоні мають становити не більш як 75 %.

З метою попередження високої кислотності передшлунків, особливо в початкових стадіях відгодівлі, в раціон вводять натрію гідрокарбонат в

кількості 7,5 % від маси концентратів. Для часткової профілактики абсцесів печінки рекомендується згодувати тваринам хлортетрацик-ліну гідрохлорид у дозі 70 мл на одну тварину на день.

Контрольні запитання.

1. Перерахуйте функції печінки.
2. Назвіть захворювання, які відносять до хвороб власне печінки.
3. Назвіть захворювання, які відносять до хвороб жовчних шляхів.
4. Опишіть поширення хвороб печінки серед с/г і промислових тварин.
5. Охарактеризуйте патогенез абсцесів печінки.
6. Опишіть терапію і профілактику абсцесів печінки.

Список рекомендованої літератури.

1. Внутрішні незаразні хвороби тварин: Підручник. – 2-ге вид., доп. / М.О. Судаков, М.І. Цвіліховський, В.І. Береза та ін.; За ред. М.О. Судакова. – К.: Мета, 2002. – 352 с.
(стор. 168–170).
2. Внутрішні незаразні хвороби с/г тварин / М.О. Судаков, В.І. Береза, І.Г. Погурський. За ред. М.О. Судакова. – К.: Вища школа, 1985. – 335 с.
(стор. 168–170)
3. Практикум по внутрішніх незаразних хворобах с/г тварин / М.О. Судаков, В.І. Береза, І.Г. Погурський, В.М. Нечваль; За ред. М.О. Судакова. – К.: Вища школа, 1995. – 206 с.
(стор. 157–158)

Додатки.

1. Множинні абсцеси печінки (зовнішній вигляд), вигляд абсцесів на розрізі печінки.

3. myrefs.org.ua.

rcmdc.com.ua.

revolution.allbest.ru